

Social- och omsorgsnämndens
internbudget för 2023 med plan för 2024-
2028

Kommunövergripande mål

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation

I Linköping är det tryggt att bo, leva och verka i hela kommunen. Segregationen motverkas då den är grogrunden till mycket av kriminaliteten. Genom brottsförebyggande och brottsbekämpande insatser är Linköping en trygg kommun. Arbetet med att motverka segregation, skapa goda livschanser och ökad trygghet görs tillsammans med andra organisationer och civilsamhället. FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030 är fortsatt vägledande i kommunens hållbarhetsarbete. Kommunen arbetar aktivt för ett jämställt och jämlikt samhälle. Kommunens arbete med att skapa trygghet, höjd beredskap och ökad motståndskraft i ett skärpt säkerhetspolitiskt läge ges hög prioritet. I återuppbyggandet av totalförsvaret är Linköpings kommun en aktiv part. Linköpings kommun tar ansvar för att säkra ett starkt civilt försvar.

En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet

Linköping tar täten i miljö- och klimatarbetet som bygger på samsyn och långsiktighet. Därför är det självklart att Linköpings kommun står bakom Agenda 2030 och de globala målen för att uppnå social, ekonomisk och miljömässighållbarhet. Linköpings kommun är positiv till ny teknik och prioriterar miljö- och klimatarbetet med målet att Linköping ska nå netto noll växthusgasutsläpp 2045. Linköpings kommun värnar äganderätten och skogens betydelse för landsbygden och miljö- och klimatarbetet. Linköping har fantastisk natur med högt egenvärde som alla får ta del av.

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv och fler i jobb

Linköpings ekonomiska utveckling är beroende av ett livskraftigt och mångfasetterat näringsliv och ett gott företagsklimat. Med välmående och framgångsrika företag har Linköping lägre arbetslöshet, högre tillväxt och bättre förutsättningar att finansiera välfärdstjänster.

Det är enkelt att starta, driva och utveckla företag i Linköping, både i staden och på landsbygden.

Företagens situation underlättas genom effektiva och förutsägbara regler. Näringslivets livskraft ökar genom goda kommunikationer med flyg, järnväg och bil med Linköping City Airport som en viktig regional funktion. Linköping är den ekonomiska motorn i en växande region. Alla tar ansvar för varandra i en kommun som växer på ett socialt hållbart sätt. Linköpings utveckling utgår från helheten när nya stadsdelar planeras.

Omställningen till ett hållbart samhälle står i fokus när trafiksystemet utvecklas med samtliga trafikslag som viktiga delar. Stad och land är lika högt prioriterade. Linköpings kommun skapar förutsättningar för en hög och jämn byggtakt där fler får möjlighet att förverkliga drömmen om ett eget boende.

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv

När Linköping växer och utvecklas ges kulturen, fritiden och idrotten utrymme i planeringen av nya och växande områden. Kultur-, fritids- och idrottslivet ger möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid, god hälsa, upplevelser och gemenskap. Det kommunala stödet till kultur stimulerar skapande och utövande som är

tillgängligt för alla. Alla barn och ungdomar i Linköping ges likvärdiga förutsättningar att utöva sin idrott. Anläggningar för spontanidrott är tillgängliga, säkra och trygga miljöer.

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

I Linköping ges snabb, tillgänglig och korrekt service genom digitala lösningar. Vård- och omsorgstjänster ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Alla Linköpingsbor kan åldras med värdighet där kommunen tillgodoser dem med störst behov. I Linköping finns många alternativ som individen själv väljer mellan. Det civila samhället är en naturlig samarbetspartner i att skapa fler kontaktytor och ge ett bättre stöd till individen med fokus på närhet och gemenskap. Kommunens välfärdstjänster kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare.

Stark gemenskap och människor i arbete

I Linköping går människor från bidragsberoende och utanförskap in i arbete och gemenskap genom stöd och tydliga krav på individen. Jobb och välfärd prioriteras framför bidrag för en långsiktigt hållbar utveckling. I Linköping söks alltid den kortaste vägen till att kunna försörja sig själv och därmed den snabbaste vägen till integrationen för nyanlända. Linköpings kommun är, tillsammans med Arbetsförmedlingen och företag, en aktivpart i arbetet med bra utbildningsinsatser, anställningar med anställningsstöd genom arbetsförmedlingen, serviceyrken och praktikplatser riktade till långtidsarbetslösa med försörjningsstöd för ett vuxenliv i arbete. Utifrån sin förmåga är alla människor delaktiga i arbetslivet och tar ansvar för sin försörjning.

Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen

Linköping är den bästa kommunen för barn och unga att växa upp i. Alla elever har en bra skola där eleven möts av höga förväntningar, en trygg och lugn miljö samt får rätt hjälpmedel för att nå sin fulla potential.

Kunniga och engagerade lärare arbetar i Linköpings skolor eftersom kommunen ligger i framkant inom skolutveckling. Mindre barngrupper med fokus på varje barns behov prioriteras högt.

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunen som hos privata utförare är kostnadseffektiv och möter i hög utsträckning målgruppens behov. Kommunens verksamheter utvecklas ständigt genom prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse för att säkerställa fortsatt kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider, det är god ordning och reda på ekonomin. Det finns ett tydligt fokus på kärnverksamhet och ett långsiktigt tänkande där intäkter och kostnader är i balans över åren. Det möjliggör satsningar för att stärka och utveckla välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans så att framtida kommuninvånare kan räkna

med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar. Investeringar i kommunens kärnverksamheter prioriteras för framtiden utan ökat skattetryck.

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

Effektiv organisation med goda resultat

I Linköpings kommun bedrivs verksamhet av god kvalitet med Linköpingsborna i centrum. Sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter är centralt i planering, uppföljning och utvecklingsarbete. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Detta för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för kommunens invånare. Individer, föreningar och företag bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Hållbar verksamhetsutveckling

I Linköpings kommun gynnar all verksamhetsutveckling en hållbar utveckling. De globala målen är ledstjärnor i arbetet där arbetet med minskad användning och utfasning av farliga ämnen är ett prioriterat område. Det bedrivs ett kontinuerligt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att säkerställa eller utveckla kvaliteten i verksamheterna.

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

Attraktiv arbetsgivare

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Arbetsmiljön är god och ger varje medarbetare möjlighet att utvecklas. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald, öppenhet och goda arbetsvillkor. Med en bra arbetsmiljö där medarbetarna trivs skapas ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra. Språkrav och utbildning för medarbetare med otillräckliga språkkunskaper ger högre kvalitet i välfärden. Serviceyrken inom skola och

omsorg stärker förutsättningarna för att utveckla kvalitet i välfärdstjänsterna genom att befintlig personal avlastas och frigörs för att driva utveckling.

Hållbar kompetensförsörjning

Linköpings kommun arbetar systematiskt med att attrahera, introducera, utveckla och behålla medarbetare för att säkra kompetensförsörjningen. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten. Nya metoder för att attrahera, utveckla och behålla kompetens i kommunen utvecklas för att möta framtidens behov av kompetens.

Innehållsförteckning

Rubrik för nämndens ordförandes text	6
Internbudget 2022 med plan för 2023-2027	7
Nämndens uppdrag	7
Sammanfattning av Social-och omsorgsnämndens internbudget	8
Planeringsförutsättningar	12
Ekonomi	15
Mål och inriktning	16
Strategiska utvecklingsuppdrag	24

Nämndens verksamhet	26
Ekonomistyrning	26
Planer och program	26
10-årig investeringsplan	26
Nämndens avgifter	27
Plan för uppföljning av privata utförare	27

Bilagor till internbudgeten:

- Förvaltningens verksamhetsplan med bilagor
- Internkontrollplan
- 10-årig lokalförsörjningsplan

En omsorg med god tillgänglighet och kvalitet

Det påbörjade arbetet med nära socialtjänst ska fortsätta. Det är en förutsättning för att säkerställa att fler människor har tillgång till socialtjänstens resurser och tjänster. I Linköping finns det en stor efterfrågan av socialtjänstens insatser, vilket är bra. Det visar att vårt arbete ger resultat. Den efterfrågan kommer att öka ännu mer och därför är det förebyggande och tidiga arbetet oerhört viktigt för att kunna hjälpa fler barn och familjer till en ljusare framtid. Arbetet med att fler barn och familjer ska få hjälp kan inte social- och omsorgsnämnden stå för själva utan det krävs en samverkan och samarbete, både med andra nämnder och funktioner i kommunen men även med andra aktörer såsom civilsamhället, vården och polisen.

Alla invånare i Linköping ska kunna känna en trygghet i att omsorgen finns där om och när de behöver den. För att lyckas med detta behöver vi se över och effektivisera processer tillsammans med Leanlink. Kommunens resurser ska användas på ett optimalt sätt. För att få så effektiv verksamhet som möjligt och korta kötider. Men givetvis också för att förbättra arbetssituationen för alla anställda både inom förvaltningen och Leanlink.

Att korta köerna till gruppboende och daglig verksamhet är viktigt för att fler ska kunna ha ett bra liv. Människor som behöver insatser och boende ska få det utifrån de behov som finns. Med en tilltro till den enskilda människans förmågor och inte enbart på brister eller hinder.

Mycket av nämndens verksamhet är myndighetsutövning. Samtidigt måste de insatser vi har och erbjuder ge den effekt som det är tänkt. Vi står inför en oviss framtid och de mesta talar för att det kommer bli några tuffa år framåt. Då är det viktigt att kommunens omsorg står stadigt med goda insatser, bra arbetsplatser och ett arbete som går framåt.

Annika Krutzén (M)

Social- och omsorgsnämndens ordförande

Internbudget 2023 med plan för 2024-2028

För Linköpings kommun är verksamhetsresultatet centralt, det vill säga det resultat och de effekter som verksamheten får för de som använder kommunens tjänster. Kommunens verksamheter ska sträva efter att utifrån de givna resurserna optimera nyttan för de som använder kommunens tjänster. Budgetprocessen är förändringsinriktad och fokuserar på vad som ska förändras i verksamheten under budgetperioden.

Kommunens reglemente anger också förväntningar på nämnderna. Nämnden ska genom sitt basuppdrag och inriktningen i internbudgeten bidra till utveckling inom kommunfullmäktiges mål, detta görs inom ramen för av kommunfullmäktige anvisade ekonomiska ramar. Varje generation ska bära sina kostnader, vilket kräver stort ansvarstagande och god budgetdisciplin. Alla verksamheter ska drivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt där nämnderna ansvarar för att effektiviseringar och prioriteringar görs inom nämndens ram.

Nämndens internbudget anger riktning och förutsättningar för nämndens verksamhet och utveckling.

Nämndens uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i Linköpings kommuns reglemente, för social- och omsorgsnämnden som tillhör sektor välfärd och socialpolitik är uppdraget:

Nämnden ska inom kommunen svara för myndighetsutövning och verkställande enligt:

- Socialtjänstlagen, förutom avseende personer som är 65 år och äldre samt avseende försörjningsstöd och hemtjänst oavsett ålder
- socialtjänstlagen, socialpsykiatri oavsett ålder
- socialtjänstlagen, missbruksvård oavsett ålder
- socialförsäkringsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga
- lag om vård av missbrukare i vissa fall
- lag om mottagande av asylsökande
- mottagande av ensamkommande barn
- brottsbalken
- lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
- föräldrabalken
- namnlagen
- äktenskapsbalken
- lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
- lotterilagen
- alkohollagen
- körkortslagen
- nikotinlagstiftningen, utom den tillsyn som ankommer på bygg- och miljönämnden
- kontroll enligt lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- lag om allmän försäkring
- lag om allmänna barnbidrag
- lagen om medling med anledning av brott
- övriga till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter

För personer som är under 65 år svarar nämnden även för:

- utprovning och förskrivning av personliga hjälpmedel till personer under 65 år
- kommunal hälso- och sjukvård samt ledning av kommunal hälso- och sjukvård inom nämndens ansvarsområde
- rekrytering och utbildning av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner
- fördelning av föreningsbidrag

Nämnden ska besluta om utdelning i vissa donationsstiftelser med sociala ändamål.

Nämnden ska verkställa uppdraget genom beställning eller eget utförande under förutsättning att utförandet av verksamhet till stor del bedrivs i egen regi och/eller inte bedöms lämplig för konkurrensutsättning

Sammanfattning av social- och omsorgsnämndens internbudget

- **Segregation**

Den kommunövergripande Åtgärdsplanen mot segregation innebär ett tydligt fokus på arbetet mot segregation och för integration. Den åtgärdsplan som beslutades 2020, reviderades 2021 och kommer att revideras inför 2023. Social- och omsorgsnämnden har ett huvudansvar för tre åtgärder och kommer att vara en samverkanspart i övriga åtgärder som andra nämnder har ett huvudansvar för.

- En del i uppdraget att nyttja befintliga platser för målgrupper inom LSS och socialpsykiatri har ett omställningsarbete påbörjats under 2022. Det arbetet kommer under 2023 att utökas med målsättningen att ge personer ett mer självständigt liv med stöd, frigöra platser för att verkställa beslut för de som väntar på att få en plats samt att det även kommer att ha en påverkan på planerad utbyggnad.

- **Nära socialtjänst**

Nära socialtjänst är ett utvecklingsarbete som har påbörjats i stadsdelen Skäggetorp, där myndighet (SOF) och utförare tillsammans bildat en ny enhet under 2022. Verksamheten finansieras delvis med statliga stimulansmedel till och med 2023. Syftet är att prova nya arbetssätt och metoder, att arbeta med tidiga och förebyggande insatser, för att förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet och andra destruktiva beteenden och utanförskap. Utvecklingsarbetet förutsätter en nära samverkan med andra aktörer i välfärdskedjan. Utöver den nya enheten i Skäggetorp kommer Nära socialtjänst att utvecklas inom flera stadsdelar i kommunen. Prioriterat vid val av stadsdel kommer att vara kommuninvånarnas behov av socialtjänst.

- **Barn och unga, kriminalitet**

Barn och ungas behov av omfattande insatser förväntas kvarstå. En omställning mot tidiga, förebyggande och samordnade insatser kommer att prioriteras, för att öka barn och ungas måluppfyllelse i skolan samt minska riskerna för att barn och unga dras in i kriminalitet och gängkriminalitet. Samverkan med hela välfärdskedjan är en förutsättning för att socialtjänsten ska klara sitt uppdrag. Inom kommunen finns en samverkansstruktur "Samverkan Barn och Unga (SBU)" som under 2023 kommer att intensifiera arbetet med gemensamma modeller för samverkan och risk- och skyddfaktorer.

- **Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck**

Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem. Ny lagstiftning inom området kom vid halvårsskiftet 2021. Lagstiftningen innebär att socialnämnden har ansvar för att ge stöd och behandling till personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp. Det blev även beslutat att införa ett nytt brott, barnfridsbrott. Detta innebär att det blir straffbart att utsätta ett barn för att bevittna vissa brottsliga gärningar i form av t.ex. vålds- och sexualbrott, i nära relationer.

I maj 2022 beslutade social- och omsorgsnämnden om en aktivitetsplan rörande hedersrelaterat våld och förtryck, som rör samtliga förvaltningar i kommunen. Handlingsplanen är ett komplement till den kommunövergripande handlingsplanen Våld i nära relationer. Aktiviteterna, som rör fem områden, ska omsättas under 2023.

- **Systematisk uppföljning**

Systematisk uppföljning av socialtjänstens insatser är ett utvecklingsområde inom nämndens verksamheter, likväl som det är det nationellt. Inom ramen för förändringsarbetet kommer en modell för systematisk uppföljning att arbetas fram. Utöver detta kommer uppföljning bland annat att ske med stöd av SUK, systematisk uppföljning kvinnofrid, på individnivå.

- **Digitalisering**

Utvecklingsarbetet med att digitalisera, effektivisera och bedriva verksamhetsutveckling ska fortsätta, både inom förvaltningen och i verksamheterna/sectorn. Digitalisering ska bidra till att ge

människor förutsättningar att leva ett mer självständigt liv samt bidra till effektiviseringar.

- **Hemlöshet**

En handlingsplan mot hemlöshet är framtagen och beslutad. Handlingsplanen kommer att omsättas med stöd av en aktivitetsplan som kommer att arbetas fram i samverkan med Arbetsmarknadsnämnden/ Integrations- och arbetsmarknadsnämnden. Målsättningen är att bedriva ett strategiskt arbete med evidensbaserade metoder för att förhindra och motverka att personer hamnar i hemlöshet.

- **Kompetensförsörjning**

Kompetensförsörjningsfrågor kommer att ha ett tydligt fokus under 2023 såväl inom förvaltningen som i sektorn. För vård och omsorgsnära arbete ska förtydligande göras i kommande avtal/verksamhetsuppdrag med krav på kompetensnivåer. Ett utredningsuppdrag finns gällande metod för uppföljning av språkkunskaper.

Ekonomi

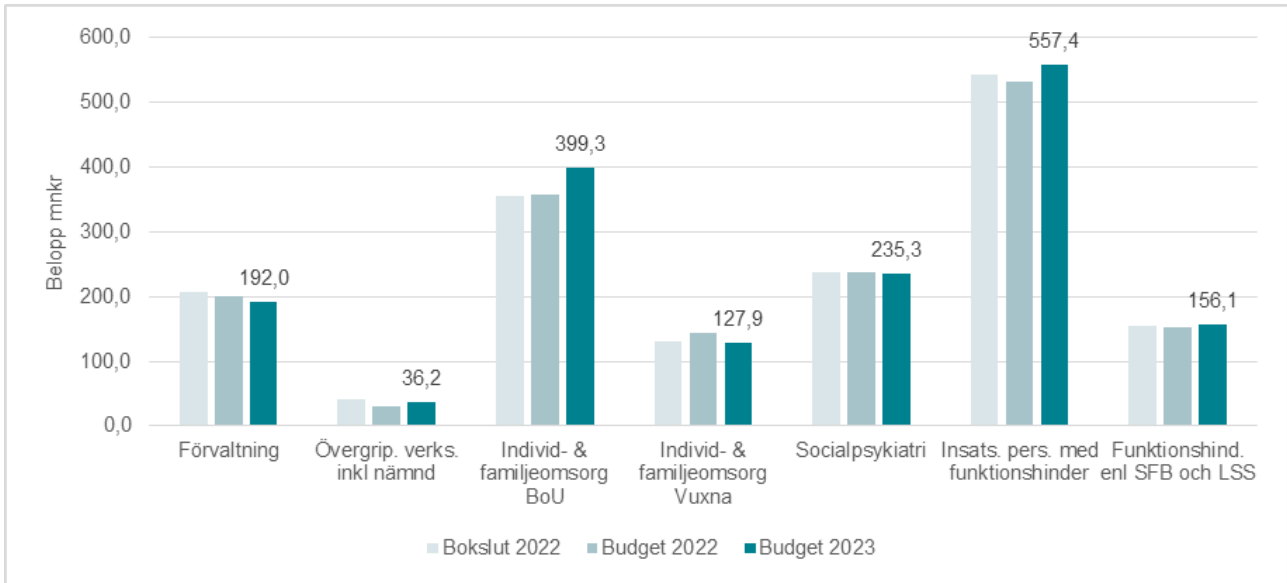
Belopp tkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	1 709 383	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811
<i>varav kostnader</i>	1 998 063	1 998 063	1 998 063	1 998 063	1 998 063	1 998 063
<i>varav intäkter</i>	-288 680	-287 252	-287 252	-287 252	-287 252	-287 252
Investeringar, netto	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Kommentar till nämndens ekonomi

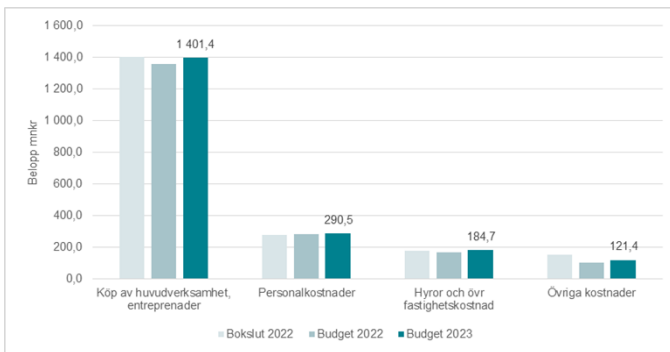
Social- och omsorgsnämndens ekonomiska ram för 2023 uppgår till 1 709 383 tkr. Nämnden redovisade ett underskott med ca 13 mnkr i bokslut 2022 och har inför 2023 tillförts ytterligare medel. För 2023 har nämnden kostnadsökningar som är högre än kommunens prisuppräknings, dels i form av ökade lokalkostnader (lokalhyror samt el) med ca 8 mkr samt ökade kostnader för arvoden familjehem enligt SKRs nivåer med ca 5 mnkr. Dessutom har nämnden ökade kostnader på grund av att preliminärt omsorgsprisindex (OPI) är högre än kommunens prisuppräknings vilket ger en merkostnad på ca 3 mnkr. Denna merkostnad kan bli högre beroende på slutligt fastställt OPI.

Detta tillsammans med underskottet för 2022, uppstart av ny gruppboende och övriga behovsökningar gör att nämndens ekonomi står för stora utmaningar år 2023 för att få ekonomin i balans. Detta innebär ett fortsatt arbete med prioriteringar, andra arbetssätt och effektiviseringar för att möta dessa utmaningar. Kostnadsreducerande åtgärder krävs med ca 20 mnkr för år 2023. För perioden 2024-2028 planeras för ytterligare utbyggnad av gruppboende vilket skapar en ekonomisk obalans.

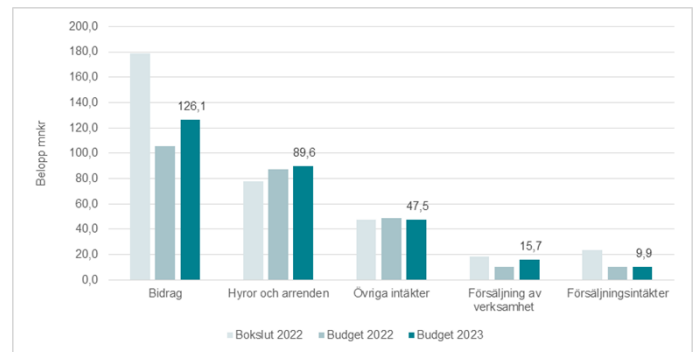
Nämndens verksamheter, kostnader och intäkter i förslag till budget för 2023

Nämndens kostnader

Nämndens intäkter

Volymutveckling

Basuppdrag	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Redovisning av volymmått inom nämndens verksamhet								
Antal barn och unga i dygnsvård under året ¹	420	450	450	450	ökning	ökning	ökning	ökning
Antal barn och unga i biståndsbeslutad öppenvård under året ²	678	700	720	740	ökning	ökning	ökning	ökning
Antalet pågående ärenden per månad / (snitt) IFO ³	1285	1296	1300	1310	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Antal pågående ärenden snitt LSS ⁴	327	364	380	400	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt
Ackumulerade familjerättsliga ⁵ ärenden under året	1567*	785*	800	840	stabilt	stabilt	stabilt	stabilt

Kommentar

Barn och unga i dygnsvård - avser samtliga placeringsformer; familjehem, jourhem, akuthem, HVB, SiS, stödboende, skyddat boende i åldersgruppen 0-20 år.

LSS barn och unga - en stadig ökning de senaste åren.

*Familjerätt - Skillnaden i siffrorna handlar om att faderskapsärenden minskat genom att Skatteverket digitaliserat processen. Övriga ärenden ökar något, samtidigt som familjerätten fått nya uppdrag genom lagändring, som kan komma att påverka antalet ärenden framöver.

Personal

Personal	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Antal tillsvidareanställda	538	420	425	425	425	425	425	425
Total sjukfrånvaro	5,0	5,5	5,03	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Externa personalavgångar	13,9	6,0	10	9	8	7	7	7

Kommentar

Antal tillsvidareanställda har minskat med drygt 100 medarbetare från 2021 på grund av att viss verksamhet överflyttats till IAF. Målvärden från 2023 och framåt är tagna från internbudget 2022. I förslaget till budget 2023 och framåt föreslås dessa revideras.

¹ Treserva Statistik insats Genomförandeperiod pågående = 2021-01-01 - 2021-12-31; Kön = Alla; Födelseårsintervall = 2000 - 2021; Genomförandeform = § 12–hem LVU, Akuthem LVU, Akuthem SoL 0-20, Famhem LVU, Famhem SoL 0-20, HVB LVU GA, HVB LVU SA, HVB SoL 0-20 GA, HVB SoL 0-20 SA, Jourhem LVU, Jourhem SoL 0-20, Konsulentlett akuthem LVU, Konsulentlett akuthem SoL 0-20, Konsulentlett famhem LVU, Konsulentlett famhem SoL 0-20, Skyddsboende 18-20 Annan hotbild SA, Skyddsboende 18-20 VINR SA, Skyddsboende LVU SA, Stödboende LVU GA, Stödboende LVU SA, Stödboende SoL 16-20 GA, Stödboende SoL 16-20 SA; Insatstyp Placering LVU, Placering SoL 0-20; Ärendetyp = IFO Barn/Vuxen, IFO Vuxen

² som ovan men insats öppenvård 0-20 och genomförandeform öppenvård och strukturerad öppenvård.

³ QlikSense ärenden barn och unga ärendetyp Ifo barn/vuxen och ifo vuxen

⁴ QlikSense ärenden barn och unga ärendetyp FH LSS

⁵ Treserva statistik ärende, verksamhet familjerätt, 1900 -2022

Planeringsförutsättningar

Social- och omsorgsnämnden får en direkt påverkan både vad gäller kostnader och verksamheter i relation till samhällsutvecklingen. Det är kostnader som är svåra att förutse och får en direkt påverkan på nämndens resultat och kostnader avseende insatser för barn och unga. Kostnaderna för barn och unga överskrider budgeten vilket innebär stora utmaningar. Nämnden kommer behöva jobba fram effektiviseringar och prioriteringar av verksamhet för att få en ekonomi i balans under planperioden där den lagstadgade verksamheten kommer att prioritera sig själv.

Samhälle

Social- och omsorgsnämndens uppdrag har som målsättning att ge människor förutsättningar för ett så självständigt liv som möjligt, utifrån varje individs förutsättningar. Det som styr nämndens arbete är övergripande målsättningar kring de grundläggande livsvillkoren i allt från en trygg uppväxt för barn och unga, boende och sysselsättning för vuxna, till en fungerande vardag avseende hälsa och sociala livsvillkor. Fokus i det sociala arbetet är och bör vara, oavsett problematik, att ge insatser så tidigt som möjligt för att förhindra mer omfattande och resurskrävande insatser och då också förbättra människors levnadsvillkor.

Nämndens uppdrag på samhällsnivån innebär att ha en verksamhet med en hög grad av anpassningsförmåga till förändringarna i samhället, förändringar av behov för olika målgrupper och att alltid eftersträva att erbjuda insatser utifrån forskning och beprövad erfarenhet samt att hantera tilldelade medel enligt god ekonomisk hushållning.

Att vara en del av välfärdskedjan innebär att nämnden ska fortsätta att utveckla och förbättra samverkan med andra samhällsaktörer för att välfärdsuppdraget ska klaras av. Inom kommunen handlar det om att vara en del av samhällsplaneringen, att i samverkan med förskola och skola tidigt uppmärksamma barn och föräldrar med behov av stöd och att ge vuxna människor förutsättningar hög grad av autonomi och goda livsvillkor.

Att bygga tillitsfulla relationer till kommunens medborgare är en förutsättning för att kunna skapa hälsofrämjande miljöer och erbjuda förebyggande insatser till de som mest behöver dem.

Utformandet av en Nära socialtjänst och Nära vård och omsorg kommer att vara en viktig del i ett reformarbete, för att möta kommuninvånarnas behov av tidiga och samordnade insatser. Både när det gäller Nära socialtjänst och Nära vård och omsorg är samverkan med Region Östergötland och andra förvaltningar avgörande för att uppdraget ska kunna genomföras. Nära socialtjänst och Nära vård och omsorg inkluderar fler aktörer än enbart social sektor.

Med civilsamhället som en samverkanspart i välfärdskedjan kan det trygghetsskapande arbetet utvecklas och förstärkas. Att motverka segregation, öka den upplevda tryggheten och att bedriva ett aktivt brottsförebyggande arbete är tydliga politiska prioriteringar. För att minska segregationen ska nämnden ta sitt ansvar och i samverkan med övriga nämnder och parter arbeta samordnat, strategiskt och effektivt. Detta kommer bland annat att ske genom de olika åtgärderna i Åtgärdsplan mot segregation.

Medborgare

Socialtjänstens uppdrag är att ge stöd, vård och omsorg till de kommuninvånare som inte själva kan tillgodose behovet. För att välfärdsuppdraget ska kunna genomföras ställer det krav på ansvarstagande, evidensbaserade metoder och arbetssätt, en flexibel verksamhet, tillgång till insatser, att socialtjänsten finns nära kommuninvånarna och en nära och strukturerad samverkan med andra parter i välfärdskedjan. Att lyssna in medborgarnas behov och omsätta detta i verksamhet och insatser kommer att vara en viktig del i utformandet av framtidens socialtjänst. Det kan komma att innebära att nu aktuella insatser avvecklas, insatser som är riktade till en målgrupp ersätts med en annan och att nya insatser arbetas fram.

Barnkonventionen blev lag 1 januari 2020. Den innebär att barnets rättigheter ska stärkas och beaktas vid avvägningar och beslut inom offentlig verksamhet. Barnen blir rättighetsbärare och ska få komma till tals och bli lyssnade på. Det innebär att socialtjänsten och övriga aktörer i samhället behöver stärka och bredda sitt arbete kring barns delaktighet, eftersom barn kan vara både direkt och indirekt berörda av beslut.

Behovet av insatser för barn och unga har ökat och förutsätts öka under planperioden. Den första uppföljningen av pandemins effekter signalerade att framför allt har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga. Utöver det finns ett behov av att utveckla arbetet i fler stadsdelar, för att minimera risken att barn och unga dras in i kriminalitet och andra destruktiva beteenden. Socialtjänsten behöver därför ställa om, för att möta barn och ungas behov av insatser i ett tidigare skede och det behöver ske i samverkan med andra aktörer i samhället. Ett omfattande arbete pågår i den samverkansstruktur som finns inom kommunen, Samverkan Barn och Unga (SBU).

Hot och våld i nära relationer och behovet av skyddsplaceringar har ökat under 2022. Förutom den ökningen när det gäller insatser och stödbehov för vuxna så är antalet kommuninvånare som är beviljade insatser stabilt.

Samhällets utmaningar är inte tydligt avgränsade och tillhör inte endast det egna ansvarsområdet för nämnden. För målgrupper med sammansatt problematik (med exempelvis neuropsykiatriska, sociala, psykologiska och ekonomiska aspekter) krävs gränsöverskridande och samverkande insatser, mellan nämnder och förvaltningar och med Regionen.

För att se långsiktiga effekter i form av kostnadsminskning och att det på sikt blir bättre för individen och samhället i stort krävs investeringar i det förebyggande arbetet, vilket kan medföra kostnadsökningar initialt inom nämndens ansvarsområde. De rent ekonomiska vinsterna av vissa insatser kan uppstå hos en annan part i välfärdskedjan än den som initialt satsat och investerat i det förebyggande arbetet.

En helhetssyn över nämndernas ansvarsområden och även över kommunala, regionala och statliga ansvarsområden är därför centralt.

Ekonomi

Nämndens ekonomiska ramar är under planperioden minskade, vilket ställer krav på prioriteringar och effektiviseringar gällande vilka insatser, välfärdstjänster som ska erbjudas kommuninvånarna. En kostnadseffektiv socialtjänst innebär att nyttja resurserna effektivt så att så många som möjligt får sina behov tillgodosedda utifrån bedömda individuella behov. Det innebär att verksamheter måste ha en hög beläggningsgrad, vad gäller såväl nyttjande av insatser som nyttjandet av lokaler. Insatserna måste utformas med stor flexibilitet för att kunna möta krav på förändringar, villkoren och riktlinjer för tjänsterna behöver ständigt anpassas utifrån målsättningar och kvalitetskrav.

Verksamhet

Nämndens uppdrag och ansvar omfattar flera målgrupper och verksamhetsområden. All verksamhet inom nämndens ansvarsområde ska systematiskt följas upp enligt kommunens kvalitetsuppföljningsmodell, vilket inkluderar uppföljning av insatser på individnivå, effekter av insatser på aggregerad nivå samt avtalsuppföljningar. Den systematiska uppföljningen syftar till att säkerställa kvalitet i verksamheterna och att de insatser som ges på individnivå får den effekt som är målsättningen med insatsen. Metodutveckling för den systematiska uppföljningen kommer att utformas inom ramen för förändringsarbetet som pågår inom förvaltningen. Det är väsentligt att följa upp resultat och effekter dels för att säkert veta att de insatser som ges har effekt och också för att ha en kostnadseffektiv verksamhet.

Alla människor har rätt till en bostad och i de fall den enskilde inte kan tillgodose det behovet, inträder nämndens skyldighet att ge stöd i boendefrågan. Det har över tid planerats för en utbyggnad av platser inom särskilt boende för personer med funktionsnedsättningar (LSS och socialpsykiatri). Uppdraget att tillgodose behovet av platser ska ske dels genom ett mer offensivt metodiskt arbete att ge enskilda brukare förutsättningar att flytta från särskilt boende till ordinärt boende med stöd och dels genom att planera behovet av platser med stöd av ett nationellt planeringsverktyg. När det gäller målgruppen som befinner sig i någon situation av hemlöshet, ofta med en kombination av ett aktivt missbruk, har nämnden över tid haft svårigheter att tillgodose behovet av boende. Arbetet med att möta målgruppens behov kommer att fortsätta genom det arbete som ska genomföras i relation till Handlingsplan mot hemlöshet.

Kostnaderna för heldygnsplaceringar inom Barn och unga är fortsatt högt, vilket ställer krav på förvaltningen att utveckla nya arbetssätt och metoder, framför när det gäller det förebyggande arbetet och de tidiga insatserna. Det förutsätter även samverkan med andra parter i välfärdskedjan, där man gemensamt tar ansvar för barn och ungas behov.

Det är fortsatt prioriterat att följa utvecklingen gällande när det gäller handläggningstider och i vilken utsträckning verkställighet av beviljade insatser kan ske. En följsamhet och efterlevnad av gällande lagstiftning bidrar till en rättssäker handläggning och att kommuninvånarna erhåller det som de har rätt till och att stödet ges i rätt tid. Även inom dessa områden behöver metodutvecklingsarbetet fortsätta.

En viktig del i verksamhetsutveckling och förbättringsarbetet är och kommer fortsatt vara att nyttja digitaliseringens möjligheter inom samtliga verksamheter och ansvarsområden som nämnden har. Arbetet behöver intensifieras med målsättningen att få till stånd mer av innovativa lösningar. Lösningar som ska bidra till att människor kan leva mer självständigt med stöd av digitala lösningar samt utveckling och effektiviseringar inom nämndens ansvarsområden.

Medarbetare

Det kommer att ställas stora krav för att klara den framtida kompetensförsörjningen. Antalet äldre som kommer att behöva stöd och insatser kommer att öka, personalomsättningen är hög inom vissa yrken samtidigt som det är svårt att rekrytera personal till våra verksamheter. Det kontinuerliga arbetet med åtgärder för att attrahera, behålla och utveckla medarbetare behöver fortsätta med särskilt fokus på att prioritera arbetsmiljö. En god arbetsmiljö kommer också att skapa förutsättningar för att kunna förlänga arbetslivet. Viktiga åtgärder är att stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet, integrera arbetsmiljö och verksamhetsstyrning. Samt skapa möjlighet för kontinuerlig återhämtning. Att arbeta med att öka antalet heltidsanställningar är ett prioriterat område och kommer att innebära en minskning av antalet medarbetare som behöver rekryteras. Det är också en viktig jämställdhetsfråga. Inom myndighetsutövningen har lönerna halkat efter och inriktningen bör vara att löneläget ska ligga i nivå med rikssnittet för att öka möjligheten att kunna rekrytera. Arbetet på förvaltningen med att skapa förutsättningar för ett mer flexibelt arbetsliv är angeläget för att kunna rekrytera och behålla medarbetare.

Förändringshastigheten i omvärlden ökar tillsammans med en ökad komplexitet. Förändringar som ställer krav på organisation, och ett nära ledarskap. Att stärka chefernas förutsättningar är därför ett fortsatt prioriterat område. Det innebär bland annat arbete för att minska antal underställd personal inom delar av sektorn. Inom förvaltningen kommer det att innebära tydliggörande av prioriteringar och uppdrag samt kompetensutveckling kopplat till uppdraget.

Arbetet med att hitta nya lösningar för att klara kompetensförsörjningen behöver intensifieras. Prioriterade områden är att utnyttja tekniken smartare samt att använda kompetensen rätt. Inom förvaltningen kommer detta att innebära att arbeta med kartläggning av arbetsuppgifter för olika yrkesgrupper för att identifiera uppgifter som kan digitaliseras, utföras av andra yrkesgrupper eller tas bort. I arbetet med att hitta nya lösningar kommer förvaltningens hämta stöd i det pågående innovationsarbetet.

Nämndens utvecklingsarbete och strategier påverkar alla medarbetare som verkar inom nämndens ansvarsområde. Det stora flertalet medarbetare som arbetar inom nämndens område arbetar hos olika utförare, såväl inom kommunal som privat verksamhet.

Ekonomi

Majoritetens förslag till driftsammandrag

Nettokostnad, belopp tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förvaltning	205 969	200 901	191 979	191 979	191 979	191 979	191 979	191 979
Övergripande verksamhet inkl nämnd	41 847	30 786	36 150	36 150	36 150	36 150	36 150	36 150
Individ- och familjeomsorg BoU	356 344	356 563	399 342	399 342	399 342	399 342	399 342	399 342
<i>Varav dygnsplaceringar</i>	<i>253 833</i>	<i>245 428</i>	<i>265 783</i>	<i>265 783</i>	<i>265 783</i>	<i>265 783</i>	<i>265 783</i>	<i>265 783</i>
Individ- och familjeomsorg Vuxna	131 657	144 561	127 850	127 850	127 850	127 850	127 850	127 850
<i>Varav dygnsplaceringar</i>	<i>51 304</i>	<i>65 625</i>	<i>54 500</i>	<i>54 500</i>	<i>54 500</i>	<i>54 500</i>	<i>54 500</i>	<i>54 500</i>
Socialpsykiatri	238 194	236 624	235 265	235 265	235 265	235 265	235 265	235 265
Insatser för personer med funktionshinder	542 405	533 060	557 357	557 357	557 357	557 357	557 357	557 357
<i>Ny gruppbostad Linghem</i>			<i>5 390</i>	<i>5 390</i>	<i>5 390</i>	<i>5 390</i>	<i>5 390</i>	<i>5 390</i>
<i>Ny gruppbostad Harvestad</i>				<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>
<i>Ny gruppbostad Vikingstad</i>				<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>	<i>5 790</i>
<i>Ny gruppbostad Stolplyckan</i>					<i>5 360</i>	<i>5 360</i>	<i>5 360</i>	<i>5 360</i>
<i>Ny gruppbostad Sturefors</i>					<i>5 890</i>	<i>5 890</i>	<i>5 890</i>	<i>5 890</i>
<i>Ny gruppbostad Ekängen</i>						<i>5 890</i>	<i>5 890</i>	<i>5 890</i>
<i>Ny gruppbostad ospecificerad</i>							<i>5 890</i>	<i>5 890</i>
<i>Ny gruppbostad ospecificerad</i>							<i>5 890</i>	<i>5 890</i>
<i>Ny gruppbostad ospecificerad</i>								<i>5 890</i>
<i>Ny gruppbostad ospecificerad</i>								<i>5 717</i>
Funktionshindrade (Socialförsäkringsbalansen)	70 976	69 500	72 000	72 000	72 000	72 000	72 000	72 000
Funktionshindrade (enl. LSS)	83 220	82 011	84 050	84 050	84 050	84 050	84 050	84 050
Ofördelade kostnadsreduceringar				-10 152	-21 402	-27 292	-39 072	-50 679
Summa	1 670 612	1 654 006	1 709 383	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811

<i>varav intäkter</i>	-345 704	-261 417	-288 680	-287 252	-287 252	-287 252	-287 252	-287 252
	2 016	1 915	1 998	1 998	1 998	1 998	1 998	1 998
<i>varav kostnader</i>	316	423	063	063	063	063	063	063
Budgetram enligt Kommundirektörens underlag till budget 2023-2028		1 654 006	1 709 383	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811	1 710 811

Förklarande text till förslag till förändringar

Det ekonomiska resultatet för Social- och omsorgsnämnden har under senare år visat underskott. Bokslutet år 2022 visade ett negativt resultat med ca 13 mnkr. Det förbättrade ekonomiska resultatet år 2022 jämfört med år 2021 beror dels på en utökad ekonomisk ram samt att tidigare åtgärdsplan gett viss effekt. För 2023 har omfördelning gjorts från dygnsplaceringar för vuxna med 13 mnkr där kostnaderna minskar medan behovet inom dagvård missbruk ökar där en utökning görs med 1 mnkr. För att möta de ökade kostnaderna inom området barn och unga har 8 mnkr tillskjutits dygnsplaceringar för barn och unga. Medel tillskjuts även inom området assistans samt inom daglig verksamhet där det föreligger ett utökat behov. Inom daglig verksamhet har nämnden tilldelats 3 mnkr för att höja habiliteringsersättningen. Därutöver kommer en ny gruppbostad starta upp år 2023. Utöver de ekonomiska omfördelningar som är inkluderade i budgeten görs ett antagande om att inga ytterligare behovsökningar kommer ske under år 2023

Detta sammantaget innebär stora utmaningar att få ekonomin i balans år 2023. Det krävs kostnadsreduceringar om cirka 20 mnkr. För perioden 2024 och framåt kommer det att finnas en ekonomisk obalans då utbyggnad av gruppbostäder görs med två gruppbostäder 2024 och ytterligare gruppbostäder för åren resterande planperiod.

Förvaltningschefens förslag till investeringar

Investeringar, belopp netto tkr	Budget 2022	Budget förslag 2023	Plan förslag 2024	Plan förslag 2025	Plan förslag 2026	Plan förslag 2027	Plan förslag 2028
Kontorsinredning	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa investeringar	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
<i>varav inkomster</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>varav utgifter</i>	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Investeringsram enl. beslut i KF den 28 september 2021	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Social- och omsorgsnämndens investeringar avser mindre objekt såsom inventarier. Investeringar i verksamhetslokaler finansieras via hyran.

Mål och inriktning

I kommunens budget fastställer kommunfullmäktige kommunövergripande mål inom fem målområden: samhälle, medborgare, ekonomi, verksamhet och medarbetare. Utifrån inriktningen i budgeten, de kommunövergripande målen och övriga politiska styrdokument beslutar nämnderna om nämndmål och inriktning för nämndens verksamhet.

Enligt kommunens reglemente beslutar kommunstyrelsen, utifrån rollen som arbetsgivare, om nämndmål för samtliga nämnder i målområdet medarbetare. Utifrån nämndmålen ska förvaltningschef fastställa nämndindikatorer i målområde medarbetare, vilka inarbetas i nämndernas internbudget. Nämndindikatorerna inom målområde medarbetare som är markerade (*) nedan är obligatoriska, dessa ska utgöra nämndindikatorer hos samtliga nämnder/förvaltningar. Utöver dessa kan förvaltningschefen lägga till ytterligare nämndindikatorer utifrån prioritering.

Målområde Samhälle

Kommunövergripande mål: Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Stöd och service ges tidigt, samordnat, jämlikt och anpassat efter behov.	Fler personer ska få hyresavtal i andra stadsdelar än Skäggetorp, Berga, Ryd.	2021-41%(exklusive Arenan)		50 %	60 %
	Andelen utredningar barn och unga som avslutas med konstaterat behov men ej samtycke minskar. ⁶	2020- 19% 2021-21 %	17 %	15 %	10 %
	Fler barn tillfrågas om våld i samband med myndighetsutövning. (mäts i BBIC kvalitetskontroll vartannat år, FR/LSS stickprov) En förklaring är en låg ålder.	40 %	30 %	50 %	70 %
	Vuxna som utreds har fått frågor om våldsutsatthet			90 %	100 %

⁶ källa QlikSense utredningar inledningstyp anmälan 0-17 annat sätt 0-17, anmälan/annat sätt 18-20, behov: behov föreligger ej samtycke uppfyller ej LVU kriterier, behov föreligger uppfyller LVU kriterier. helår, 2020,2021, januari tom augusti för 2022.

Kommunövergripande mål: En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Planera verksamhet med hänsyn till klimat och miljö	Utförare med uppdaterade miljöplaner (årsbasis)			90 %	100

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Nämndindikator	2021	* Önskvärd riktning/värde 2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Stöd och service ska ges lättillgängligt med god kvalitet.	Ökat deltagande i brukarundersökningar (BoU)	Familjehem: 18 %	25 %	30 %	50 %
		Stödboende: 21 %	25 %	30 %	50 %
		HVB: 14 %	18 %	20 %	40 %
	Barn och unga placerade på HVB ska få stöd med läxor (mäts årligen i nationell brukarundersökning)	60 %	70 %	80 %	90 %
	Fördelning flickor och pojkar fr 2023				
	Barn och unga placerade på HVB ska veta vem de kan kontakta om något inte upplevs som bra (mäts årligen i nationell brukarundersökning)	64 %	70 %	82 % (nationell siffra 2021)	100 %
	Barn och unga placerade i familjehem ska få vara med och bestämma om saker som är viktiga för dem i familjehemmet (mäts årligen i nationell brukarundersökning)	57 %	70 %	85 % (nationell siffra 2021)	85 %

	<p>Brugarundersökning gruppbostad vuxna</p> <ul style="list-style-type: none"> - förstår personalen hemma vad du säger - Pratar personalen hemma med dig så att du förstår vad de menar? - Är du trygg med personalen hemma? - Är du rädd för ngt hemma? 	<p>2020- 67 % M-66 % K-69 %</p> <p>2020 -64 % M-64 % K-65 %</p> <p>2020-75% (alla) M-79 % K-70 %</p> <p>2020-59 % (aldrig) M-65 % K-50 %</p>	<p>70 %</p> <p>70 %</p> <p>80 % (alla)</p> <p>65 % (aldrig)</p>	<p>75 %</p> <p>75 %</p> <p>85 % (alla)</p> <p>68 % (aldrig)</p>	
	<p>Brugarundersökning servicebostad vuxna</p> <ul style="list-style-type: none"> - förstår personalen hemma vad du säger - pratar personalen hemma med dig så att du förstår - Är du trygg med personalen hemma? - Är du rädd för ngt hemma? 	<p>2020- 64 % M-67 % K-68 %</p> <p>2020- 65 % M-58 % K-59 %</p> <p>2020-85 % M-87 % K-83 %</p> <p>2020-68% (aldrig) M-79 % K-48 %</p>	<p>70 %</p> <p>70 %</p> <p>90 %</p> <p>75 % (aldrig)</p>	<p>75 %</p> <p>75 %</p> <p>95 %</p> <p>80 % (aldrig)</p>	
	<p>Verksamheter som bedriver HSL ska ha en upprättad lokal överenskommelse för läkarmedverkan tillsammans med ansvarig vårdcentral</p>			100 %	100 %

Barn ska vara delaktiga i beslut som rör dem (Barnkonventionen)	Barnet har kommit till tals i myndighetsutövning(mäts i kvalitetsrapport BBIC vartannat år, mätperiod 2022)	2020- 80% (inkluderar även de som fått möjlighet att komma till tals med avstått)	85 %	mäts ej 2023	85 %
	Barnets inställning har inhämtats vid förslag till beslut (låg ålder kan vara orsak till att det ej inhämtas)	2020-33% (inkluderar svaret delvis)	60 %		60 %
	Utredningar rörande barn och unga inom IFO och LSS ska slutföras inom 120 dagar.	LSS 44 % IFO 52 %	80 %	90 %	90 %

- Observera att siffror för 2022 är önskvärd riktning/värde då brukarundersökningarna genomförs under hösten 2022.

Kommunövergripande mål: Stark gemenskap och människor i arbete

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Stark gemenskap och människor i arbete	Personer som genomgått behandling för missbruk och beroende har sysselsättning inom 2 veckor.			50 %	70 %

Kommunövergripande mål: Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Hög kunskap med skolor i framkant	Examensgrad gymnasieskolan efter 3 år	91,9%	IU	95 %	95 %

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Ändamålsenliga och kostnadseffektiva insatser	Beläggningsgrad för HVB + stödboende ska vara 80 %		80 %	80 %	80 %
	Beläggningsgrad bostad med särskild service, SoL och LSS, 95 %		95 %	95 %	95 %
	Andelen konsulentstödda familjehem i relation till arvoderade familjehem ska minska.		36-40%	25 %	25 %

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Flexibel organisation utifrån medborgarnas behov	Antal beslutade stadsdelar med områdeskontor myndighet/utförare		2	minst 3	minst 3

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2021	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Innovativ organisation som klarar dagens och framtidens kompetensutmaning	Digital mognad:				
	Digital förmåga	3,0	3,0	3,1	3,5
	Digitalt arv	3,2	2,9	3,0	3,5

		Utnyttjande av välfärdsteknik. Rankningsvärde av 9 jämförelsekommuner	-	2	Topp 3	Topp 3
--	--	---	---	---	--------	--------

Kommunövergripande mål: Hållbar verksamhetsutveckling

Nämndmål	Nämndindikator	2020	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Verksamhetsutveckling sker med stöd av digitaliseringens förutsättningar	Antalet E-tjänster ska öka		17st	20 st.	23 st.
	Chefer och medarbetare har genomfört e-utbildningen "Jämställdhet - vad är det och hur uppnår vi det?" under 2023.			90 %	

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Attraktiv arbetsgivare

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Goda arbetsplatser <i>Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.</i>	Total sjukfrånvaro, %	5 %	5,7 %	5 %	4,5 %
	Män	4,2 %	4,8 %		
	Kvinnor	5,1 %	5,8 %		
	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	69	71	74	75
	Andel nyanställda kvar i organisationen				
	Män				
	Kvinnor	63,2%	49,2%	70 %	80 %
Hållbart chef- och ledarskap <i>Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.</i>	Antal medarbetare per 1:a linjens chef				
	Män				
	Kvinnor	17	19	Max 30	Max 30
	Chefindex	i.u	i.u		

Indikatorer som saknar målvärden är nya och mål kommer att sättas utifrån nuläge.

Kommunövergripande mål: Hållbar kompetensförsörjning

Nämndmål	Nämndindikator	2021	2022	Önskvärd riktning /värde 2023	Önskvärd riktning /värde 2024
Nya vägar för kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>	Avgångsålder pension			67	67
		65,2	64,4		
	Män	65,5	64		
	Kvinnor	65,0	64,4		
	Andel heltidsanställningar %	98,6 %	98 %	98 %	98 %
	Män	95,1 %	93 %		
	Kvinnor	99,1 %	98,7 %		
	Personalavgångar externt		1		
	Män	13,9	13,4	10	9
	Kvinnor	16,7	10,5		

		13,6			
--	--	------	--	--	--

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommungemensamma

Samhälle

1. Samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med kommunens totalförsvarsplanering och kommunens krigsorganisation.
2. Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder och intensifiera arbetet för att minska och motverka segregation samt bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.
3. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet arbetsmarknadsprogrammet med handlingsplan.
4. Samtliga nämnder ska i enlighet med de politiska styrdokumenterna prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.
5. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet med näringslivs programms fokusområden.

Ekonomi

32. Samtliga nämnder ska prioritera avtalsuppföljning utifrån ett risk- och väsentlighets perspektiv för att förebygga välfärds brottslighet samt fusk och oegentligheter.

Verksamhet

38. Samtliga nämnder ska i sin planering inarbeta åtgärder utifrån OBS-rapport och resultat jämförelser med andra kommuner.
39. Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.

Personal

50. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar.
51. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska personalomsättningen.
52. Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska sjukfrånvaro.

Nämndspecifika

Medborgare

17. Arbetsmarknadsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska vidta åtgärder för att öka antalet sysselsättningsplatser för de individer som står långt från arbetsmarknaden.
21. Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska i samverkan utveckla och stärka insatserna för barn och unga. Fokus ska vara på samordnade, tidiga och förebyggande insatser i syfte att tillgodose barn och ungas behov.
25. Kultur- och fritidsnämnden ska i samverkan med social- och omsorgsnämnden skapa verksamhet riktad till unga som riskerar att utsättas för hedersförtryck.
26. Kommunstyrelsen ska i samverkan med social- och omsorgsnämnden utreda och värdera kommunens samverkan med civilsamhället, inklusive Leanlinks nuvarande uppdrag kring områdets team.
27. Social- och omsorgsnämnden ska ta fram förslag på organisering och tidplan för införande av nära socialtjänst i fler stadsdelar. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.

28. Social- och omsorgsnämnden ska genomföra en översyn av placeringsformer där uppdrag och ersättningsnivåer vid placeringar särskilt ska belysas.

29. Social- och omsorgsnämnden ska säkerställa att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska samt värdera förutsättningarna för att införa språkkrav och språktest för personal i omsorgen.

Verksamhet

41. Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska vidta åtgärder för att samtliga medarbetare ska ha tillgång till nödvändiga digitala verktyg i sitt arbete.

45. Kommunstyrelsen (Leanlink), social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska genomföra en översyn av förvaltningens lednings- och stödfunktioner. Fokus i genomlysningen är att identifiera områden som kan effektiviseras genom närmare samarbete/samutnyttjande i syfte att prioritera kärnverksamhet framför central förvaltningsadministration.

46. Social- och omsorgsnämnden ska åtgärda problemet med långa handläggningstider inom särskilt barn och unga samt LSS.

47. Social- och omsorgsnämnden ska genomföra en översyn för att värdera om ytterligare arbetsuppgifter och ärenden kan överföras till Kontakt Linköping (Verksamhetsstöd och service).

Personal

54. Social- och omsorgsnämnden ska fortsatt genomföra insatser i syfte att förbättra socialsekreterarnas arbetsmiljö.

55. Social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska på sikt införa undersköterska som lägsta utbildningsnivå inom vård- och omsorgs nära arbete.

Nämndens verksamhet

Ekonomistyrning

Ekonomistyrning är en del i det totala styrsystemet och handlar, liksom all styrning, om att påverka agerandet i en viss önskvärd riktning.

Ekonomistyrningsreglerna ska uppmuntra till ett sunt ekonomiskt agerande. Det innebär till exempel att alla ekonomiskt ansvariga ska handla med kommunens bästa för ögonen, vilket kan medföra att nyttan för den totala ekonomin ibland måste gå före den enskilda enhetens bästa.

Planer och program

Internkontroll

Underlaget för internkontrollplanen 2023 är erfarenheter från 2022 års internkontroll, övriga erfarenheter som påvisat risker i intern kontroll, erfarenheter från riskanalyser samt erfarenheter från genomlysningar och externa granskningar. Kontrollmoment 2022 som åskådliggör utmaningar kan komma att kontrolleras även under 2023. Dit hör diarieföring, återsökning från migrationsverket samt ekonomisk redovisning. Framtagandet av internkontrollplan för 2023 inkluderar möte med internkontroll representanter, presidium samt hela nämnden. Internkontrollplanen tydliggör risker och dess konsekvenser på ett tydligt sätt. Konkretiseringen av hur kontrollerna görs och av vem är inte angivet i förslaget utan planeras av förvaltningsledningen under hösten.

10 årig lokalförsörjningsplan

Under de kommande åren väntas en tillökning av 1-2 boenden per år och är den förväntade takt som nämnden behöver hålla för att tillgodose det behov som uppstår. I takt med uppbyggandet av boenden jobbar förvaltningen med boendestrategi som kommer att påverka lokalförsörjningen i framtiden.

Faktorer som kan minska behovet av nya bostäder är till exempel, rehabiliterande och stödjande insatser i samband med lägre trösklar in på ordinarie bostadsmarknad, eller inrättande av träningsboende. Det pågår även ett offensivt arbete med att ge personer möjlighet att lämna bostad med särskild service.

Förvaltningen har beslutat att inför nästa års lokalförsörjningsplan använda sig av ett nytt metodstöd från SKR. Prognosverktyget består av ett metodstöd som är utformat för att vägleda arbetet med att ta fram prognoser utifrån en strukturerad genomgång av behov, tillgång och förutsättningar i kommunen. Metodstödet ska bidra till en mer träffsäker prognos av invånarnas behov av särskilt boende.

10 årig investeringsplan

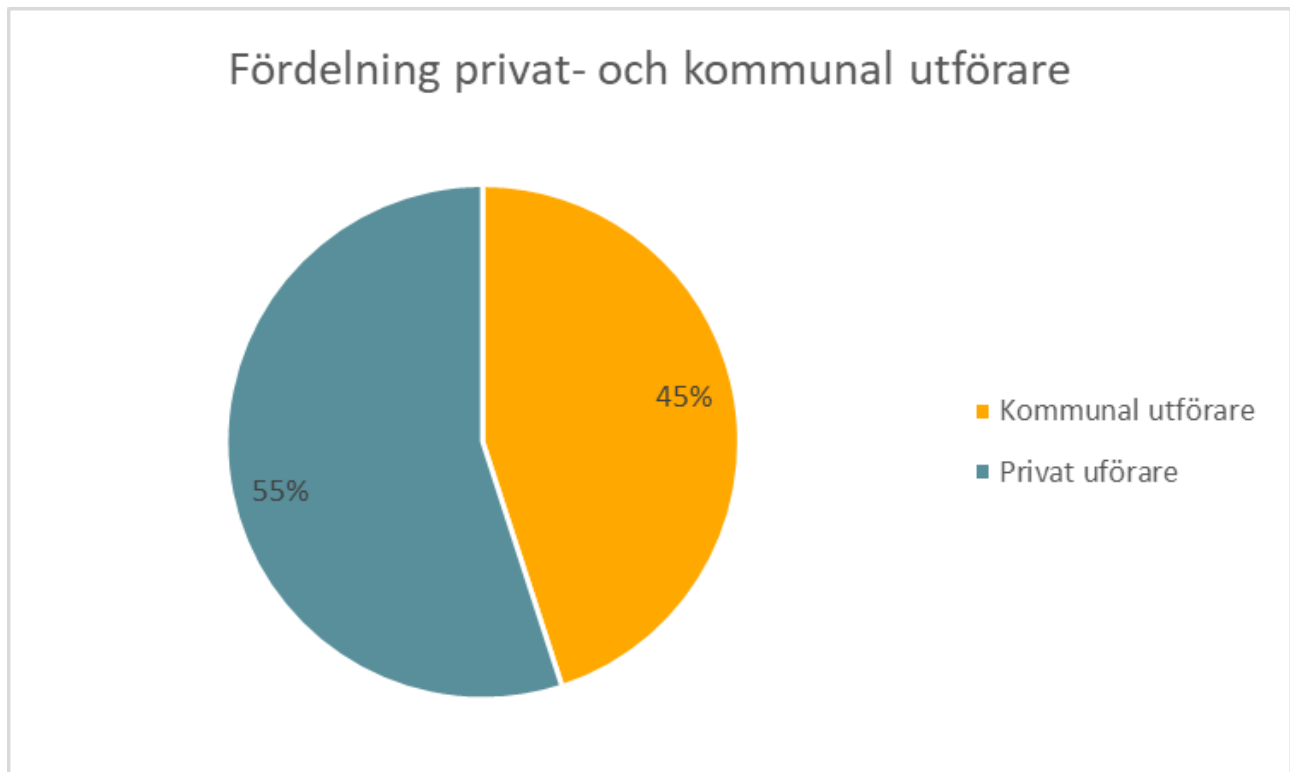
Nämnden har inga särskilda investeringar. Inventarier och mindre objekt om sammanlagt 1 mnkr årligen.

Avgifter

Avgifterna inom nämndens område handlar framförallt om avgifter för kost och boende, avgifterna regleras enligt lagstiftning och särskilda regelverk i förhållande till inkomst. Avgifterna justeras årligen enligt olika principer till exempel index och prisbasbelopp. Beloppen för ovanstående avgifter är stabila och beräknas uppgå till ca 100 mnkr år 2023. Avgifter för tobak- och alkoholtillstånd justeras med längre tidsintervall. Under de senaste åren har det varit avgiftsbefrielse med anledning av pandemin. För åren 2022 och 2023 beräknas avgifter för tobak- och alkoholtillstånd uppgå till ca 2,5 mnkr.

Uppföljning av privat utförare

En uppföljningsplan beslutas årligen i vilken det framgår vilka uppföljningar som planeras under året. Nämnden har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå och dels på leverantörsnivå (avtalsuppföljning). Uppföljning på systemnivå har till syfte att säkerställa att skattemedlen används på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåts. Uppföljning på leverantörsnivå har till syfte att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Planen för uppföljning grundas på den analys som görs utifrån föregående års uppföljningar satta i relation till relevanta omvärldsfaktorer. Det görs även en väsentlighets- och riskanalys inför att uppföljningsplanen tas fram. Risk- och väsentlighetsanalysen syftar främst till att bestämma vad som ska följas upp och när samt hur genomgripande avtalen/verksamheten ska följas upp. Förvaltningen arbetar även proaktivt genom att årligen begära in redogörelse från verksamheten kring deras kvalitetsarbete. Samtliga nyligen ingångna avtal följs upp efter sex månader för att säkerställa att verksamheten startar i enlighet med avtalet. Avtal/uppdragsbeskrivningar och verksamhet som är angelägna, omfattande och riskfyllda prioriteras genom att de följs upp proaktivt och frekvent.

I diagrammet ovan ingår köpt verksamhet för både vuxna samt barn och unga såsom olika typer av boenden, stöd i boende, service i bostad med särskild service, olika öppenvårdsinsatser, Olika typer av dygnsplaceringar etc.

Strategisk objektplan 2023 (IT-styrning)

Den strategiska objektplanen utgår ifrån de styrande dokumenten som påverkar förvaltningens inriktning på arbetet med digitalisering. Strukturen på målen utgår ifrån de fyra identifierade områdena i kommunens program för digital transformation. Inom vart och ett av dessa områden redovisas långsiktiga och uppföljningsbara mål. De fyra områdena är: 1) Ledning, styrning och organisation, 2) Digital service till invånare och näringsliv, 3) Digital arkitektur och säkerhet, samt 4) Tillgång till data och digital infrastruktur.

Den strategiska objektplanen pekar på en ökad digitalisering och därmed successivt ökande förvaltningskostnader för de tjänster och lösningar som skapas. För att hålla takten i utvecklingsarbetet kommer det därför långsiktigt att krävas en ökande IT-budget för att möta medborgarnas och medarbetarnas förväntningar på attraktiva tjänster och en modern arbetsplats. Under 2023 ser vi ett antal större genombrott kopplat till infrastrukturopsattningar, mobilitet och brukarnära tjänster med breddinförande som innebär att strategiska principfrågor kring finansiering, ansvarsfördelning och den offentliga välfärdens gränser aktualiseras.

Det bör också nämnas att förutom den strategiska objektplanen som pekar ut en riktning och övergripande prioritering, tas också en operativ plan fram under hösten som på aktivitets- och projektnivå beskriver arbetet under 2023 på detaljerad nivå. Den färdigställs strax innan årsskiftet.

Personal- och kompetensförsörjningsplan 2023 med plan för 2024-2030

Förändringshastigheten i omvärlden ökar tillsammans med en ökad komplexitet. Reformerna kommer att ställa nya krav på organisation, arbetssätt och kompetens. Det kommer vara viktigt att arbeta med innovation samt att använda digitaliseringens möjligheter för att hitta nya vägar för att klara kompetensutmaningen.

Personalförskriften 2022 visar att Social- och omsorgsnämnden har ett fortsatt personalbehov och det beräknas öka med 7 % under 2022-2031. Rekryteringsbehovet beräknas variera mellan 180 – 237 personer per år under perioden. Utmaningar finns kopplat till volymförändringar och kommande pensionsavgångar, men den största källan till rekryteringsbehovet är personalomsättningen. Att arbeta med att minska personalomsättningen skulle bidra till att minska behovet av rekryteringar och samtidigt minska kostnader kopplat till rekryterings- och personalomsättning. Det är nödvändigt att vidta åtgärder i syfte att reducera oönskade avgångar och återskapa bilden av att vara en attraktiv arbetsgivare och bransch. Det finns ett fortsatt behov av socionomexamen för att utreda och bedöma åtgärder särskilt inom barn och unga där det finns särskilda behörighetskrav. Därtill finns behov av att identifiera andra kompetenser som kan vara aktuella att rekrytera. Inom sektorn är flertalet roller svårrekryterade. Särskilt utsatt är legitimerade yrken, främst sjuksköterskor samt socialsekreterare, biståndsbedömare och LSS-handläggare. Därutöver är även undersköterska, stödassistent och personal med specialistkompetens svårrekryterade grupper. Ny lagstiftning, reformarbete, tekniska lösningar och ett arbetssätt som förutsätter samverkan ställer krav på utvecklade förmågor, nya kunskaper och förståelse hos medarbetare.

De utgångspunkter som vägleder förvaltningens kompetensförsörjningsarbete bygger på de nio strategier som Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram för att möta kompetensutmaningen. I planen redovisas åtgärder som ska bidra till att klara kompetensförsörjningen. Prioriterade åtgärder är bland annat rätten till heltid samt att skapa förutsättningar för chefer att hantera ett uppdrag som ökar i komplexitet. Genom kontinuerlig översyn av organisering och att identifiera arbetsuppgifter som ska utföras kan nya yrkesroller skapas och kompetens tas tillvara. Att använda kompetensen rätt samt att utnyttja tekniken smart är också prioriterade områden. Prioritering av arbetsmiljöarbetet är en framgångsfaktor för att kunna få medarbetare att stanna kvar och öka attraktionen hos nya medarbetare. Genom att skapa förutsättningar för en hållbart arbetsliv ska förutsättningarna öka för ett långt arbetsliv.

